

Ihomen Luostari

Mukaillen suomentanut Ida M. S.

Sanotaan, että jotkut kreivit ja valtiomiehet tiesivät suuresta maailmansodasta ennenkuin sen kauhea kaameus tuli maailmaan, joka oli menossa eteenpäin tavallisen kohteliaalla ja sivistyneellä tavalla. Saattaa niin olla. Kuitenkaan eivät nämä valtiomiehet antaneet tietojään pienemmille suuruksille. Ja niin heidän elämänsä kului entiseen tapaan vieraillessa ja müssäillensä aivan siihen asti, kunnes armeijat saatiin sotakuntoon. Ja vaikka kaikki kuninkaas, jotka ovat sukulaisia keskenään, alkoivat lähetellä toisilleen paheksumalauseita, pyyivät vähemmät serkkusuhteet entisellään, ilman suurempaa pahansuopaisuutta kummaltakaan puolen.

Tästä johtui, että kun englantilainen Basil Hope löysi serkkunsa, itävaltalaisen kreivin, Maxin, Devonin vankileiriltä, ei Basil pitänyt häntä vihollisena. Max ei myöskään koettanut tukahduttaa sukulaisuustunteitaan. — Hello, Max! Sinut napattiin kiinni, eikö niin?

Max virnisteli ja västasi toivovansa Basilin joutuvan kiinni kun hän seuraavan kerran menee Ranskaan. Basil tarjosi serkkulleen paperossia ja he alkoivat tuttavallisen keskustelun. He saivat tietää, että heidän äitinsä, jotka olivat sisarukset, olivat kumpikin terveitä ja toimivat ahkerasti punasensiristien hyväksi.

Kun Lady Hope, Basilin äiti, sai tietää Maxin olevan vankina, sanoi hän kovin huolissaan.

— Ada parka varmaan suree itsensä kuoliaaksi hänen tähtensä. Olen varma, että Maxilla ei ole riittävästi lämmintä vuode. Max aina tarvitsi paljon peitettä nukkuessaan. Tiedätkö, Basil, jos hänellä on untuvapeite?

— Kaksi, äitini, ja komentava upseeri peittelee hänet hyvin ennenkuin suutelee häntä, Basil vakuutti toisena. — Nyt sinä kiusottelet minua, vastasi äiti hyvilläin. Mutta en voi enkä tule sietämään, että Adan poika on ntpolla inhottavalla leirillä. Jotakin täytyy tehdä.

Lady Hope oli mahti maassa ja hänen vaikutuksesta pääsi Max ehdolliseen vapauteen hänen huvilaansa.

Maxille oli tämä muutos taivaallinen. Suuri, vanha talo oli saman näköinen kuin kuusi vuotta sitten hänen täällä käydessä. Useita viikkoja hän vaan nautti pehmoisista vuoteista, hyvästä seurasta ja vapaudesta. Ja yli kaiken tunsikin hän huojennusta ollessaan pois sodan piiristä. Hän tahtoi unhoittaa sodan.

Sotiminen ei ole kenenkään nykyaikaisen nuorukaisen luonnollista toimintaa, ei edes miilitaarien kaavatuksen saaneen itävaltalaisen. Taistellessa hän ei ollut sitä huomannut ja hän oli urhoollisesti siihen mukautunut. Hän oli muutettu omasta itävaltalaisesta rykmentistään saksalaiseen osastoon ja oli ollut mukana ryntäyksessä Ranskan rajoja kohden sillä aikaa kun se poika, jonka paikan hän oli ottanut, opetti saksalaisia tapoja hänen rykmentilleen. Maxin tunteet preussilaisia kohtaan eivät olleet sellaisia, että niitä olisi voinut ilmaista englantilaisille vangitsijoille. He olisivat olleet niistä liian hyvilläin. Ei, taistelemisesta hän oli kylmäpitänyt. Mutta oli asioita — epämiellyttäviä asioita — joita hän koetti piilottaa muiden asiain alle.

Hän antoi elämänmukavuuden ja maaelämän hiljaisuuden tuodittua hetken jännitettyjä hermojaan ja väsynyttä ruumistaan, kuin rauhaan unen.

Mutta vähitellen sodan tunto tuli hiipien Maxin mieleen täälläkin. Oli aukkoja muistuttamassa siitä hänelle. Basil meni takasin rykmenttinsä luo.

LASTEN JOULU 1919

ON VALMIS!

on jo valmis tilattavaksi. Tämänvuotinen Lasten Joulu on sanan täydessä merkityksessä Amerikan suomalaisten sosialistilasten oma julkaisu. Siinä on enemmän pikkua toveriemme kuvia kuin useammassa edellisessä lasten julkaisussa yhteensä. Kaikkiaan siinä on 12 ihanneliittolaisten ryhmäkuvaa. Paitsi lasten ryhmäkuvia on julkaisussa toista-kymmentä kertomuksiin ja runoihin soveltuvaa kuvaa.

Lasten Joulu sisältää seuraavat kertomukset: PAINAJAINEN, kirj. Selma-täti; LYHYT ONNEN AIKA, kirj. Maiju-täti; ONNELLINEN JOULU, kirj. Svea-täti ja PESUKARHU, kirj. Aino. Julkaisu sisältää seuraavat runot: JUHLARUNO Aashtabulan s. s.-o. Ihanneliiton juhliin, kirj. Mikael Rutanen; ÄIDILLE, kirj. Felix Hyräke; MIEROLAINEN, kirj. A. F. J.; SUOMEN SOTAORPO, kirj. W. M. Mattson; TYTTÖSELLE, kirj. Jenny Trast, sekä Eemeli Rautiaisen kirjottamat kolme runoa: NUORTEN NOUSU, MUMMO ja TULEVA SANKARI. Myöskin on selostuksia Ihanneliittojen toiminnasta.

LASTEN JOULU MAKSAA 25 SENTTIÄ.

Kukaan pikku tovereista ei saa jäädä ilman tätä sisältörikasta lasten julkaisua, jonka kautta he tutustuvat satoihin nuoriin tovereihinsa. Siis jokaiselle lapselle LASTEN JOULU.

Ihanneliittolaiset, kiireesti ottamaan tilauksia. Tilauksen saanti on nyt helppoa, kun tiedetään, että julkaisu on valmis lähetettäväksi heti kun tilauksia saapuu.

Asiamiehille myönnetään 20 prosentin alennus 10 kpl., tai isommista tilauksista. Tehkää tilauksenne alla olevalla tilauslipulla.

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Allekirjottanut tilaa.....kpl. Lasten Joulu 1919. Rahaa seuraa mukana \$.....

NIMI.....

OSOTE.....

Tom oli isänsä kanssa idässä ja 14-vuotias Kalle oli ainoa pojista kotona ja pikku Eleanore tyttöistä. Katherine ja Vivie olivat sairaanhoitajattarina. Oli ikävää. Lapsat kyllä olivat hauskoja leikkivereita ja Maxin täti, Lady Hope, — harvoin kyllä kotona — muisti hänet vaan Adan poikana, eikä sotavankina. Mutta muissa — vanhoissa palvelijoissa — alkoi hän pian huomata syrjyttävää tunnelmaa. Se painosti yhä enemmän ja enemmän.

Sotapäivinä oli voimakas kiikutus, sotajoukkojen hypnotismi, pitänyt hänen mieltään jännityksissä. Vankileirillä oli tovereita, mutta täällä alkoi elämä tuntua toivoton ja yksitoikkoiselta. Vanhat palvelijat vailloisesti hoitaen taloutta; lapset alaa silmäillen häntä ja kohteliaasti keskeyttäen itsensä aina kun olivat lausumaisillaan oikean mielipiteensä vihollisesta; sotavalmistukset hänen ympärillään — se kaikki tukahdutti häntä.

Hän alkoi viettää enemmän aikansa ulkona. Siellä ei ollut mitään muistuttamassa hänelle muikalaisuutta. Eläimet, joita hän tapasi, eivät kohdelleet häntä vastenmielisiä kohtelaisuudella. Hän ei koskaan enää tahtoi kuulla sodasta ja täällä hän oli turvassa siltä.

Maxin erityinen oleskelupaikka oli kotimetsä, tavallista pitempi kaistale metsää, vihreä ja leppeä kuin ainoastaan Englannin metsä voi olla, jossa asuu pieniä kesyttämättömiä metsäeläimiä. Se sisälsi ainoastaan hauskoja muistoja, kuinka hän ja Basil kerran olivat kehottaneet Vivien kiipeämään suureen tammeen ja kävelleet pois, jättäen hänet yksin tulemaan alas; kuinka hän ja Daisy Merriton ja heidän koiransa olivat kulluttaneet yhden jännittävän iltapäivän vahtimalla jäniksen reikää, josta jänis oli jo aikojen poistunut toisen oven kautta; ja kuinka Katherine oli juossut kilpaa hänen kanssaan pyökkipuun luo ja voittanut, ollen vanhempi, ja kuinka hän oli aina voittanut Cyril Merritonin.

Nämä olivat miellyttäviä asioita muistella. Tuntui kuin olisi lukenut jotain vanhaa kertomusta jonka jo oli unhoittanut — kertomusta, joka ei ollut yhdistettynä sodan kanssa. Vaikka Max ei pitänyt yksinäisyydestä oli hänelle miellyttävää harhailla metsässä ja muistella entisiä leikki-aikojaan.

Eräänä ihmeellisenä huhtikuun päivänä hän kulki kauemmas kuin ennen, harhaillen ulkopuolelle Hope'n maatilan. Kulkieksaan kahden puuryhmän välissä olevan nurmikon poikki näki hän tytön, jota ei tuntenut; solakka, lapsellinen vartalo verhottu mustalla vyötettyyn valkoiseen. Hänen ensimmäinen häiritty ajatuksensa oli, että täällä oli joku Vivien punasensiristin ystävättäriä, tullut lomalle. Ne aina tekivät Maxin mielestä piirullisia yrityksiä kohdella häntä luonnollisesti, ja hän piiloutui heiltä aina kun voi. Mutta kun tyttö nosti päänsä ja katsoi kainosti häneen, huomasi hän että tyttö ei ollut sairaanhoitajatar.

Hän ei voinut olla kuin seitsemäntoista vuotias ja näytti avuttomalta. Hänellä oli suuret, surulliset, siniset silmät puhtaasti englantilaisissa kasvoissa; lyhyt ylähuuli ei varain peittänyt pieniä valkoisia hampaita, joka teki hänet vieläkin lapsellisemman näköiseksi. Hän näytti surkuteltavan pieneltä kestävänsä vastoinkäymisiä, mutta musta vyö ja surulliset silmät kertoivat tarinansa. Sama suuren sodan peto, joka oli miljoonilta riistänyt hengen ja Maxilta vapauden, oli raedellut tämänkin pienen olennon.

Max kohotti hattuaan, sillä hän näki, että tyttö katseli häntä puoli-pelokkaalla odotuksella.

Ennenkuin Max ehti puhua, sanoi tyttö yhä tuijottaen häneen:

— Nämä ovat yksityisen alueita. Olkaa hyvä ja poistukaa — —

Hän keskeytti itsensä, sillä kun hän oli puhunut, tunsikin Max hänet. Hän melkein loikkaasi tytön luo, ojennetuin käsin:

— Sinähän olet Daisy, lapsi — sinä olet Sir Francisin pikku Daisy, sanoi hän yhdessä henkäyksessä. — Etkö sinä muista minua — Lady Hope'n sisarenpoika Max?

Tyttö katsoi häneen tarkkaavasti, lapsellisesti rypistään kulmiaan ja sietty hmyylien vienosti, eikä enää näyttänyt siltä kuin olisi tahtonut karata.

— Luulen muistavani, hän sanoi.

— Sinä — etkö sinä ole Max, joka tapasi tulla tänne loma-aikoiksi? Ja kerran sinä toit minulle pyöreän paperitötkerön, jossa oli lumimaisema sisällä, ja kun sitä ravisti putoili sieltä lunta... — Minä — minua täytyy mennä kotiin.

Hän pysähtyi äkkiä ja taas näytti pelästyneeltä ja pakenevaisillaan.

— Oi, älä mene, rukoili Max. —

Sinä et tiedä kuinka yksinäinen olen. Ja jos minä silloin annoin sinulle sellaisen paperikäärön, pitäisi sinun nyt jäädä puhelemaan kanssani. Ainoastaan, älä puhu sodasta, hän päätti melkein ankarasti. Se saattaa minut raivoon.

— En voisi, vastasi Daisy. — Minä — tuletko viipymään kauan? En minäkään voisi puhua siitä — Maxista tuntui kun hän ei olisi koskaan nähnyt arempaa olentoa. Tyttö vaivoin asi puhutuksi. Hän oli liian ujo ikäisekseen — mutta hän oli ainoa entisistä tovereista, jonka kanssa Max voi luonnollisesti seurustella. Sikäi tahtoi hän pidättää tytön.

— Viivyn ainoastaan kuukauden, vastasi hän kevyesti. (Silloin sodan alussa useat luulivat sen äkkiä loppuvan). Mutta kuukausi on hirveän pitkä aika, liäsi hän poikamaisesti hymyillen. Minä — Daisy, leiki kanssani. Haen yhden lapsista esittämään meidät uudelleen, jos tahdot. Daisy seisoi hiljaa, leikitellen vyöllään.

— Se olisi narrimaista. Sinä olet samanlainen kuin ennenkin — melkein, sanoi hän.

— Iatu sitten tähän puulle. Voimme katsella jäniksiä, jos tahdot. — Max sanoi innoissaan: Muistatko sinä?

Daisy istahti vakavana puulle. Hän yhä näytti avuttomalta. Max muisti hänen aina olleen aran mutta ei onnetoman. Nyt hän näytti onnettomalta. Max antaantui kaikella voimallaan viehättämään Daisya ja onnistui saamaan hänet hetkeksi unohtamaan itsensä.

Kotiin mennessään oli Max onnellisempi kuin koko vankinaolajollaan. Hän ajatteli huvitetuna, kuinka ennen se oli ollut Daisy, joka häntä kainosti tavotteli ja hän oli ylimielisesti suvainnut hänen seuraansa. — No, hän oli aikahminen nyt, eli melkein, ja asiain täytyi luonnollisesti olla toisin. Mutta hän ihmetteli Daisyn arkuutta.

Hän puhui tädilleen, joka oli saapunut kotiin katsomaan lapsia, tätä hänen kohtauksestaan. Täti oli iloinen kun Max oli löytänyt toverin.

— Pikkui Daisy, mieltä hän ää; neensä. Kyllä muistan — tietysti — pieni, rakastettava sielu, vaikka meidän tytöt olivat liian poikamaisia leikkäksään paljon hänen kanssaan. Hän — Oi, älä mene, rukoili Max. — oli niin kovin pieni, arka olento